

tænke sig at tage op, men dertil kræves Hjælp. Men paa hele dette store Spørgsmaal skal jeg slet ikke komme ind nu. Det vilde føre for langt, og vi ved jo, at en samlet Overvejelse finder Sted paa et Sted, hvor alle Partier er repræsenterede.

Jeg skal derefter gaa over til at udtale min Tilfredshed med, at Statsministeren i sin Tale erklærede, at det var nødvendigt at skaffe Midler til en forsvarlig praktisk Gennemførelse af de givne Jordlove, og jeg hørte med Interesse paa det ærede Medlem Hr. Brorsens Udtalelse om Nødvendigheden af at faa den fjerde Lov, Erhvervelse af Jord dér, hvor Lensjord eller Præstegaardsjord ikke findes. Det glæder mig, at man nu fra Venstres Side ser, at en fjerde Lov er nødvendig, og naar Venstre nu formanende siger til os, at vi ikke skal hænge os for stærkt i Ekspropriationsprincippet, saa vil jeg sige til det ærede Medlem, at Ekspropriationsprincippet er en Nødvendighed for denne Jordlovgivnings lykkelige Gennemførelse. Hvis man nemlig kun anviser Køb af Jord, saa vil den uvægerlige Følge deraf blive en Prisstigning paa Jorden. Hvis Staten møder frem dér, hvor der er Jord at faa at købe, og ikke har Ekspropriationsbestemmelser i Baghaanden, vil den ved sine Købetilbud drive Jordprisen i Vejret til Skade for den kommende Slægt. Derfor er det nødvendigt at bevare Ekspropriationsbestemmelserne, hvis Loven om Erhvervelse af Jord skal blive virkelig heldbringende for Fremtiden, og jeg haaber, at Venstre ikke vil sætte sig saa fast i sin Modstand imod at have dette nødvendige Middel til at sikre mod en unødvendig Prisstigning paa Jorden, at Lovens Gennemførelse derigennem ikke bliver tilstrækkelig nyttig. Det er i Sandhed nødvendigt, at der tilvejebringes en fortsat og hurtig Udvikling af dette Forhold. Den højtærede Statsminister og Finansminister har meget rigtigt sagt, at vi jo ikke kan sende dem ud af Landet, som vi ikke kan anvise Plads i Byerne. Det er dog meget muligt, at vi paa Grund af den Valenhed, der har været udvist overfor denne Lovgivning, vil blive nødsaget til at se nogle gaa ud af Landet, hvis man da overhovedet for Tiden ude i Verden vil modtage Folk fra andre Lande. Naturligvis kan vi ikke sætte som Norm det, som en Vælger i min Kreds gjorde, idet han sagde, at alt, hvad der var her i Danmark over 3 Mill. Mennesker skulde ud af Landet, for de var overflødige. Saadan kan vi selvfølgelig ikke bære os ad. Hvis vi vil bevare Landets Ungdom, maa vi

skaffe den Arbejde, og paa Landets Jord er der i alt Fald endnu uanede Muligheder for at skaffe et saadant Arbejde.

Under Hensyn til de Vanskeligheder, der tales om, at der er ved Tilvejebringelsen af Midler til Gennemførelse baade af Jordlovene og af Aldersrenteloven, synes jeg, det er beklageligt, at Ministeren og den ærede Ordfører for Venstre udtaler sig saa forbeholdent angaaende en Indskrænkning af Militærvæsenet, uagtet det paa et bestemt Sted i Trontalen erkendes, at en varig Indskrænkning af Rustningerne er en Fornødenhed for alle Stater. Ja, det er i Sandhed en Fornødenhed for alle Stater og en Fornødenhed for os, og der kan ikke i den nuværende Verdenssituation eller i vore Erfaringer fra den tilendebragte Verdenskrig være noget, som skulde afholde os fra at give os i Kast med dette Problem — og ud fra vore egne Synspunkter. En varig Indskrænkning af Rustningerne og en Fjernesle af den tvungne militære Værnepligt vil gøre det muligt samtidig at lette Befolkningens Byrder og at tilvejebringe Midler til nødvendige FormaaIs Gennemførelse.

Lad mig endelig vedrørende Jordspørgsmaalet pege paa, at hvis man tidligere har staaet afvisende overfor Betydningen af en Reform af vore Ejendomsskatter, maa man dog i den Udvikling, der nu foregaar, kunne se, hvilken Betydning det vilde have haft for hele vort Land, om Beskatningen havde hvilet paa Grunden og Grundværdien. Og naar vi ser dette, maa vi ikke opsætte vort Arbejde paa at lægge disse Love til Grund for vort hele Skattevæsen.

Af de Bemærkninger, jeg her har fremsat, fremgaar det, at jeg finder Regeringens Programudtalelser lidet oplysende. Dens Politik har det aabenbart ikke været helt let at forme i Ord, og Ordene gør derfor et noget usikkert og ængstelig Indtryk, men jeg har det Indtryk, at Ordenen har til Hensigt saa hurtigt som muligt at komme bort fra Valgdagens heftige, voldsomme og, som det nu viser sig, ganske uretfærdige Udtalelser, og forstaaer jeg dem ret saaledes; saa anerkender jeg Ordernes Betydning i denne Henseende. Det har ogsaa interesseret mig at høre den ærede Ordfører for Venstre udtrykkelig indbyde til Samarbejde til alle Sider, hvilket vel maa betyde, at det særlige Samarbejde og det Kontroludvalg, som virkede i forrige Rigsdagssamling, nu vil bortfalde. Jeg har endog set et Blad skrive, at Valutaforanstaltninger, som paa-tænkes, kun vil blive gennemført, hvis Tilslutning gives fra alle Partiers Side.